ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ УНИВЕРСИТЕТИ
ИНСТИТУЦИОНАЛ ВА ИҚТИСОДИЙ
ТАДҚИҚОТЛАР МАРКАЗИ
«МАКРОИҚТИСОДИЁТ» КАФЕДРАСИ

"ЎЗБЕКИСТОН ИҚТИСОДИЁТИНИ ИНСТИТУЦИОНАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ: ЮТУҚЛАР, МУАММОЛАР, ЕЧИМЛАР" МАВЗУСИДАГИ

РЕСПУБЛИКА ИЛМИЙ - АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ИЛМИЙ МАҚОЛАЛАР ВА МАЪРУЗА ТЕЗИСЛАРИ ТЎПЛАМИ

2016 йил 12 март

ТОШКЕНТ – 2016

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ УНИВЕРСИТЕТИ

ИНСТИТУЦИОНАЛ ВА ИҚТИСОДИЙ ТАДҚИҚОТЛАР МАРКАЗИ

«МАКРОИҚТИСОДИЁТ» КАФЕДРАСИ

“ЎЗБЕКИСТОН ИҚТИСОДИЁТИНИ ИНСТИТУЦИОНАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ: ЮТУҚЛАР, МУАММОЛАР, ЕЧИМЛАР”

МАВЗУСИДАГИ

Республика илмий - амалий конференцияси

ИЛМИЙ МАҚОЛАЛАР ВА МАЪРУЗА ТЕЗИСЛАРИ ТЎПЛАМИ

2016 йил 12 март

ТОШКЕНТ – 2016

“Ўзбекистон иқтисодиётини институционал ривожлантириш: ютуқлар, муаммолар, ечимлар”. Республика илмий – амалий конференциясининг мақолалар ва маъруза тезислари тўплами. (2016 йил 12 март) – Т.: 2016, 300 бет.

Тўпламга Тошкент давлат иқтисодиёт университетида 2016 йил 12 мартда ўтказилган “Ўзбекистон иқтисодиётини институционал ривожлантириш: ютуқлар, муаммолар, ечимлар” мавзусидаги Республика илмий – амалий конференция иштирокчиларининг илмий мақолалар ҳамда маъруза тезислари киритилган. Улар конференция иштирокчиларининг Ўзбекистон иқтисодиётини барқарор ривожланишининг устувор вазифаларини ҳал этишга қаратилган илмий ва услубий ишланмалари, амалий таклифлар ҳамда тавсияларни ўз ичига олади.

Ушбу тўплам маълумотларидан Макроиқтисодиёт, Саноат иқтисодиёти, Минтақавий иқтисодиёт, Институционал иқтсодиёти, Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик, Инвестиция фаолияти, Бизнесни баҳолаш ва шу каби бошқа фанлар бўйича маъруза матнлари ҳамда амалий машғулотлар дастурини такомиллаштиришда, илмий ва амалий тадқиқотлар олиб боришда, магистрлик диссертациялари ҳамда талабалар битирув малакавий ишларни ёзишда фойдаланиш мумкин.

Тўплам таҳрир ҳайъати қарори билан чоп этишга тавсия этилган.

Масъул муҳаррир: *Балтабоев Махмуджон Рустамович*
иқтисод фанлари доктори, профессор

Таҳрир ҳайъати:
иқтисод фанлари номзоди, доцент Ахмеджанов К.Б.
иқтисод фанлари доктори, профессор Холмўминов Ш.Р.
иқтисод фанлари доктори, профессор Беркинов Б.Б.
иқтисод фанлари доктори, профессор Махмудов Н.М.
иқтисод фанлари номзоди, доцент Асқарова М.Т.
иқтисод фанлари номзоди, доцент Расулова И.А

Тақризчилар:
иқтисод фанлари доктори, профессор Ваҳобов А.В
иқтисод фанлари доктори, профессор Ортиқова Д.А.

Мазкур тўпламга киритилган илмий мақолалар ва маърузаларда фойдаланилган статистик маълумотларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдирлар.

МУНДАРИЖА

Кириш		9
Конференциянинг ялпи йиғилиши маърузалари		
Болтабоев М.Р.	Ҳудудий индустриал зоналарга тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар жалб этиш - барқарор иқтисодий ўсиш омили	10
Ғоибназаров Б.К.	Ўзбекистон иқтисодиётининг макроиқтисодий барқарорлигини таъминлаш омиллари	15
Яушев Р.И.	Состояние и основные направления дальнейшего развития корпоративного управления в Узбекистане	22
1- ШЎЪБА. МАКРОИҚТИСОДИЙ МУТАНОСИБЛИКНИ ТАЪМИНЛАШ ВА ИНСТИТУЦИОНАЛ ИСЛОҲОТЛАРНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШ		
Бегалов Б.А.	Иқтисодий ўсишда ахборот-коммуникация технологиялари соҳасининг тутган ўрни ва улардан самарали фойдаланиш йўллари	28
Абулқосимов Ҳ.П.	Ўзбекистонда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлашнинг айрим масалалари	33
Ахмедов У.Қ.	Қишлоқ уй хўжаликларини институционал ривожлантириш йўналишлари	37
Джўраева С. Қ.	Ўзбекистонда ялпи ички маҳсулот ҳажмини ошириш йўллари	40
Джўраева С. Қ.	Иқтисодий ўсишни жадаллаштириш омиллари	43
Бадалов Ш.Дж.	Аҳоли даромадлари ва турмуш сифатига таъсир этувчи омиллар	45
Кудияров П.А.	Эркин иқтисодий зоналар фаолиятини бошқаришнинг институционал ислоҳотлари	47
Мажидов Ж.К.	Барқарор макроиқтисодий ўсишни таъминлашда банк тизимининг ролини ошириш йўллари	51
Касимова З.М.	Формирование культуры социально ответственного бизнеса – веление времени	53
Муратова О.М. **Рахмонкулова Г.М.**	Малый бизнес как качественно определенный общественный институт	56
Қўчқоров Х. **Абидкариев А.М.**	Ўзбекистонда иқтисодий ва институционал ислоҳотларни чуқурлаштириш йўллари	58

Rajabov O Sindorov B	Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishdagi institutsional islohotlar: “Yagona darcha” tizimi.	63
Файзиева Ш.Ш. Носиров Э.Б.	Ижтимоий соҳага хорижий инвестицияларни жалб қилишнинг асосий тамойиллари	67
Турсунова Н.Х. Каримова Ш.Ж.	Институциональная среда малого предпринимательства	70
Хашимова С.Н. Мамажонов О.Р.	Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида Ўзбекистонда рақобат муҳитини ривожлантиришнинг ҳуқуқий асослари	72
Ибодуллаева М.Т.	Ўзбекистонда макроиқтисодий ривожланишнинг замонавий ҳолати ва тенденциялари	74
Тоймухамедов И.Р. Карабаева Д.И.	Ўзбекистонда қишлоқ хўжалик корхоналарини банк томонидан қўллаб – қувватлашни такомиллаштириш йўллари	76
Асқарова М.Т. Шералиев Ж.Ж.	Монетар сиёсатни амалга оширишнинг макроиқтисодий ривожланишга таъсири	81
Rasulova I.A., Mirvosikiy H.	Idea of investing in Uzbekistan	86
Асқарова М.Т. Ҳакимов Ҳ.А.	Макроиқтисодий сиёсат йўналишларини такомиллаштириш- иқтисодиётнинг барқарор ўсишини таъминлаш омили	87
Ўрмонов Н.Т. Эрназаров Ғ.Б.	Институционал ислоҳотлар ва ишбилармонлик муҳити	92
2- ШЎЪБА. ХУСУСИЙ МУЛКЧИЛИК, КИЧИК БИЗНЕС ВА ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛИК ИНСТИТУТЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ		
Беркинов Б.Б. Маматова Ф.Х .	Ўзбекистонда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ривожланиши ва уларнинг трансакция харажатларини камайтириш чоралари	99
Джалилова Н.М. Жўраев А.Ю.	Таркибий ўзгаришларни чуқурлаштириш шароитида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш истиқболлари	104
Қурбонов А.Б.	Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг эволюцион ривожланиш босқичлари	106
Каленов К. Алиева Г.	Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик фаолиятидаги тузилмавий ўзгаришларнинг янги йўналишлари	109

Саидрасулова Х.Б.	К вопросу формирования институтов частного предпринимательство и малого бизнеса	112
Муратова О.М. **Турсунова Н.Х.**	Кичик бизнес ва тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришнинг устивор йўналишлари	117
Соатов Ф.Й.	Развитие приватизации как фактор формирования институтов частного предпринимательство и малого бизнеса	119
Отабоев О.Р.	Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб қувватлашда маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг бугунги кундаги ўрни ва аҳамияти	124
Rixsibayev S.M. **Xolbo'tayeva Sh.A.**	Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning amalakatimiz iqtisodiyotida tutgan beqiyos o'rni	128
Fayzullayev X.	Yurtimizdagi kichik biznes va xususiy tadbirkorlik institutlarining shakillanishi va istiqbolli kelajagi	131
Курбанов Н.Х.	Давлат статистика қўмитаси томонидан тадбиркорлик субъектлари учун кўрсатиладиган интерактив давлат хизматлари	133
Файзиева Ш.Ш.	Кичик бизнес ва тадбиркорликни ривож-лантиришда инвестициявий жозибадорликни оширишнинг йўналишлари	138
Taylakova D.	Iqtisodiyotda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishning xorijiy tajribalari	141
Xudayarova CH.Yu.	Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub'ektlarida buxgalteriya hisobini yuritish muammolari	144
Jo`raqulov L.S, **Fayzullayev F.A.** **Rahmatov D.**	Kichik biznes vs xususiy tadbirkorlikning davlat tomonidan qo`llab – quvvatlanishi	147
Ташходжаева М.Дж. **Тоирхўжаев И.Ж.**	Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликда аҳоли бандлигини таъминлаш масалалари	150
Рузметова Х. Н.	Кичик бизнес ахборот тизимларининг функционал имкониятларини солиштирма таҳлил қилиш	152
Файзуллаева Д.М. **Ниёзова И.Н.** **Бозоров Э.М.**	Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожланишида инновацияларнинг ўрни ва аҳамияти	156

Қосимова Д.С.	Хусусий мулк ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш омиллари	158
Бозоров Б. У. Мансуров Ҳ.И.	Иқтисодиётни реал секторини ривожлантиришда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг роли	160
3- ШЎЪБА. РЕАЛ СЕКТОР ТАРМОҚЛАРИ ВА ИНФРАТУЗИЛМАЛАРНИ ИНСТИТУЦИОНАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ		
Хамраева С.Н. Хамидова Д.М.	Реал секторга инвестицияларни жалб этишнинг иқтисодий самарадолиги	166
Палваниязов А.А.	Саноат секторини ривожлантиришда стратегик бошқарувни амалга оширишнинг назарий асослари	169
Хамраева С.Н.	Инновацион инфратузилмаларни ривожлантиришнинг хорижий тажрибалардан фойдаланиш йўналишлари	173
Кахаров Э.А.	Иқтисодиётнинг реал сектори корхоналарида инвестицион лойиҳаларни бошқаришнинг ўзига хос хусусиятлари	176
Муратова О.М.	Стратегический маркетинг как инструмент повышения эффективности корпоративного управления	180
Муродова Н.У. Темирова Ф.С.	Маркетинг коммуникацияларини ривожлантиришда шахсий сотувни аҳамияти	184
Қўчқоров Х. Абидкориев А.М.	Агросаноат мажмуасида транспортдан фойдаланишнинг ўзига хос хусусият	187
Атаев Э.	Дивидендная политика как важный компонент стратегии АО и реализации прав акционеров согласно принципам корпоративного управления	189
Синякина Н.Б.	Развитие корпоративного управления– как фактор повышения инвестиционной привлекательности промышленного предприятия	195
Акбаров К.Я.	Корпоратив бошқарув самарадорлигини баҳолаш рейтинг тизимини ташкил этишнинг услубий жиҳатлари	198
Эргашхўжаева Ш.Ж. Неделькина Н.И.	Механизмы и формы осуществления трансакций обмена правами собственности на активы	201
Омонов Д.М.	Пахтачилик мажмуини ислоҳ қилиш ва тармоқлараро иқтисодий мутаносибликни шакллантириш муаммолари	205

Бердиев Ғ. И. **Холбоев С.**	Сирдарё вилоятида хусусийлаштириш жараёнларининг бориши ва давлат мулки объектларидан самарали фойдаланиш чора тадбирлари	208
Неделькина Н.И.	Вопросы повышения эффективности управления государственными пакетами акций в Узбекистане	211
Бахронов А.Ш.	Тижорат банкларининг қишлоқ хўжалиги инфратузилмасини ривожлантиришдаги ўрни	214
Бобоқандов Х.Б.	Инвестицион лойиҳалаштиришда ноаниқлик ва рисклар	216
Avezov J.	Factors of regional development	223
Қўчқоров Х. **Абидкориев А.М.**	Хорижий мамлакатларда қишлоқ хўжалигини кооперация муносабатлари орқали ривожлантириш тажрибалари	225
Дусмуратов Ғ. Д. **Исмаилова С.С.**	Қишлоқ ва сув хўжалигида лизинг жараёнлари ривожлантиришга таъсир этувчи асосий омиллар	228
Похабова О. В.	Модели технологической модернизации как факторы развития экономики	231
Исламов Ф.Р.	Инвестициялар самарадорлигини баҳолашда математик усуллардан фойдаланишнинг иқтисодий аҳамияти	233
Мирзаев М. Н.	Қишлоқ хўжалигида рискларни бошқариш инструментлари: диверсификациядан йиллик фьючерсларгача	236
Юлдошева Ш. А. **Дониёрова Г.А.**	Ўзбекистон республикасида мижозларга банк хизматларини кўрсатишда мавжуд муаммолар ва уларнинг моҳияти	241
Egamberdiyeva S. R.	Korxonaning boshqaruv faoliyatida buxgalteriya hisobi ma’lumotlarining o‘rni va ahamiyati	244
Бердиев Ғ.И. **Янгибоев Б.Ф.**	Сирдарё вилоятида саноат салоҳиятини ошириш йўллари	247
Темирова Ф.С. **Муродова Н.У.**	Маркетинг коммуникацияларини самарадорлигини оширишнинг воситалари ва усуллари	250
Нормаматов И.Б. **Саъдуллаева С.**	Тижорат банкларининг барқарорлиги кўрсаткичлари ва уларнинг банк фойдасига таъсири	252
Ғайибназаров Б. **Қутлиев О.** **Абдувалиева Ё.**	Мустақиллик йилларида соғлиқни сақлаш соҳасидаги ўзгаришлар ва уларнинг статистик таҳлили	255

Ғайибназаров Б. Абдувалиева Ё.	Мамлакатимизда соғлиқни сақлаш соҳасидаги ижтимоий-иқтисодий кўрсаткичлар таҳлили	258
Беркинов Б.Б. Хакимбоев А.А.	Ўзбекистонда инновацион ривожланишнинг ўзига хос хусусиятлари	263
Хакимбоев А.А.	Илмий – инновацион лойиҳалар таваккалчилик омилларини баҳолашнинг услубий жиҳатлари	265
Абдиназарова Ф.У.	Қишлоқ хўжалиги ва саноат корхоналари ишлаб чиқариш кооперациясини қўллаб - қувватлаш ва тартибга солиш механизмлари	267
Бабаев Ш.Х.	Иқтисодиётнинг реал секторида амалга оширилган ислоҳатлар ва унинг асосий тендециялари	269
Ғайбуллаев О.Б Алиева Н.А. Шамсиддинов Ҳ.А.	Қишлоқ хўжалигига хорижий инвестицияларни жалб этишнинг самарадорлиги	275
Карриева Я.К. Камалова Э.А.	Транспортная составляющая логистических систем при международных перевозках	279
Суюнов А.	Инновация ҳамда иннавацион фаолиятни самарадорлигини баҳолаш	286
Сиддиқов З.Т., Ҳаитбаева Д, Исмоилова Г.Т.	Аграр соҳа рақобатбардошлигини таъминлашда кўп тармоқли фермер хўжаликларининг ўрни	291
Ташматов Р.Х	Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларида трансакция харажатларини мақбуллаштириш зарурати	296

КИРИШ

Ўзбекистонда мустақилликнинг дастлабки йилларидан бошлаб давлатимиз иқтисодий қудратини юксалтириш, халқимиз ҳаётини фаровон қилиш учун ҳамма соҳаларда яратувчилик ишлари амалга ошириляпти. Ана шу саъй – харакатлар туфайли бугун мамлакатимиз барқарор иқтисодий ривожланиш йўлига ўтди. Аҳоли ичидан мулкдорлар қатлами шаклланди, шулар туфайли оилалар даромади мунтазам равишда кўпаймоқда, давлатимизнинг жаҳон ҳамжамияти олдидаги обрў – эътибори тоборо ошиб бормоқда. Ушбу ўзгаришлар асосини босқичма-босқич машҳур 5 тамоил негизида изчил амалга оширилган иқтисодий ва институционал ислоҳотлар, иқтисодиётнинг реал сектор тармоқларида ишлаб чиқариш, хизматлар кўрсатишнинг бир текисда барқарор ўсиши ташкил этади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил 15 январь куни бўлиб ўтган кенгайтирилган мажлисида эришилган ютуқлар, иқтисодиёт ривожи, халқимиз фаровонлигини таъминлаш соҳаларида амалга оширилган ишлар натижаларини баҳолаб, янги 2016 йилда ва ундан кейинги даврда олиб борилаётган ислоҳотларни, иқтисодиётимизда таркибий ўзгаришларни изчил давом эттириш, хусусий мулкчилик, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликга янада кенг йўл очиб бериш ҳисобидан олдинга юришнинг устувор йўналишларини аниқ ва равшан қилиб белгилаб берди.

Шу билан бирга мамлакатимиз раҳбари маърузасида устувор йўналишлар бўйича ҳал этилиши зарур бўлган энг муҳим вазифалар ҳам асослаб берилган. Ана шу қўйилган вазифаларни самарали ҳал этиш ва уни кенг оммага тушунтиришга Олий ўқув юртлари профессор – ўқитувчилари ва турли соҳа мутахасислари, айниқса иқтидорли ёшлар, талабалар ҳам ўз ҳиссаларини қўшмоқда.

Ушбу тўпламда иқтисодий ва институционал ислоҳотларни янада чуқурлаштириш йўллари, мамлакатимизда макроиқтисодий барқарорликни таъминлаш, иқтисодиётни институционал жиҳатдан ривожлантириш, аҳоли турмуш даражасини кўтариш, ЯИМ ҳажмини 2030 йилга ориб 2 мартага етказиш, таркибий ўзгаришларни қатъий давом эттириш, иқтисодиётнинг етакчи тармоқларини модернизация қилиш ва янгилаш, хусусий мулкчилик , кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка кенг йўл очиш, бозор инфратузилмаларини ривожлантиришда эришилган ютуқлар таҳлили, мавжуд муаммоларни ечиш йўллари, илмий – амалий тадқиқотларни кенгайтириш бўйича таклиф ва тавсиялар берилган.

Мазкур тўплам олий ўқув юрти профессор – ўқитувчилари, илмий ходимлар, тадқиқотчилар, амалиётчилар, талабалар ҳамда иқтисодиёт ривожи билан қизиқувчиларга мўлжалланган.

Bu tanishuv parchasidir. Asarning toʻliq versiyasi https://kitobxon.com/oz/asar/4035 saytida.

Бу танишув парчасидир. Асарнинг тўлиқ версияси https://kitobxon.com/uz/asar/4035 сайтида.

Это был ознакомительный отрывок. Полную версию можно найти на сайте https://kitobxon.com/ru/asar/4035